

ความที่สุด

ที่ สธ ๐๒๒๘.๐๑.๖/๓๗๘๗

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร

พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการ

พยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของพนักงานผู้ช่วยกายภาพบำบัด

พ.ศ. ๒๕๔๒

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข จำนวน ๓ ฉบับและได้แจ้งเวียนหน่วยงานต่างๆในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขถือปฏิบัติ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข ถูกต้องตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข จึงขอให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีผู้นับถือศาสนาอิสลาม ที่อนุญาตให้แต่งเครื่องแบบตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขตามสิ่งที่ส่งมาด้วย๑,๒,๓ และสามารถใช้ผ้าคลุมฮิญาบตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเชษฐ์ สติตินรัมย์)

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักบริหารการสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๑๗๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๑๘๐๒

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ สธ 0208/42/ ๑ 12

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

19 มกราคม 2543

เรื่อง การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข

เรียน อธิบดีกรมทุกกรม ผู้อำนวยการสถาบัน/ผู้อำนวยการกอง และหน่วยงานเทียบเท่ากองใน
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/
โรงพยาบาลทั่วไป และนิติกร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร
พ.ศ. 2542
2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการ
พยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2542
3. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของพนักงานผู้ช่วยกายภาพบำบัด
พ.ศ. 2542

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแต่งกายของ
เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข จำนวน 3 ฉบับ โดยมีสาระสำคัญสรุปดังนี้

1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร
พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้แพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกร ที่ปฏิบัติงานแต่งกายได้ 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ชุดปฏิบัติงานในหน่วยบริการ

1.1 เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาว สีสุภาพและสวมทับด้วยเสื้อคลุม (เสื้อกาวน์)
สีขาว คอฮาวาย มีกระเป่า 3 ใบอยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวา ด้านละ 1 ใบ กระดุม 3-4 เม็ด
ตัวเสื้อคลุม ยาวถึงระดับเข่าหรือระดับสะโพก บักชี้อัดตัว ชี้ออกสูง และตำแหน่งเหนือกระเป่าบนด้านซ้าย
ตัวเสื้อด้านหลังเย็บสายคาดแบบสายเข็มขัดหรือแบบคล้องตลอดความยาวของเอว มีกระดุมติด 2 เม็ด
ที่สายคาด จากขอบล่างของตัวเสื้อมีรอยผ่าแยกตะเข็บกลางเป็นแบบตลบทับกัน รอยผ่าสูงขึ้นไปประมาณ
9 - 12 นิ้ว หรือ

๐๓ + ๑๕, ๑๐, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑

1.2 เส้นแขนงเส้นหรือแขนงยาว สีขาว คอฮาวาย มีกระเปาะ 3 ใบ อยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ กระจุม 4-5 เม็ด ตัวเส้นยาวถึงระดับสะโพก ตัวเส้นด้านหลังมีสายคาดเย็บทับจีบข้างละ 2 จีบ ติดป้ายหรือปักชื่อตัว ชื่อสกุลและตำแหน่งเหนือกระเปาะบนด้านซ้าย

1.3 กางเกง กระโปรง ถุงเท้าและรองเท้าหุ้มส้น ให้ใช้แบบและสีสุภาพ

แบบที่ 2 ชุดปฏิบัติงานเฉพาะทางในหน่วยบริการ

กรณีที่ปฏิบัติการเฉพาะทาง ณ บริเวณปราศจากเชื้อ เช่น ห้องผ่าตัด ห้องอภิบาลผู้ป่วยหนัก (I.C.U.) ฯลฯ จะแต่งกายตามที่หัวหน้าหน่วยบริการ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารของหน่วยบริการนั้นก็ได้

แบบที่ 3 ชุดปฏิบัติงานนอกหน่วยบริการ

3.1 เส้นแขนงเส้นหรือแขนงยาวสีขาว หรือสีเทา คอฮาวาย มีกระเปาะ 3 ใบ อยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ กระจุม 4-5 เม็ด ตัวเส้นยาวถึงระดับสะโพก ตัวเส้นด้านหลังมีสายคาดเย็บทับจีบข้างละ 2 จีบ ติดป้ายหรือปักชื่อตัว ชื่อสกุลและตำแหน่งเหนือกระเปาะบนด้านซ้าย

3.2 กางเกง กระโปรง ถุงเท้าและรองเท้าหุ้มส้น ให้ใช้แบบและสีสุภาพ

ป้ายชื่อ ให้ใช้พื้นสีดำ ตัวอักษรสีขาว ติดตามขนาดที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนกำหนด ในการปักชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งตัวอักษรต้องมีขนาดสูง 1 เซนติเมตร โดยใช้ด้ายหรือไหมสีต่าง ๆ ตามลักษณะของตำแหน่งดังนี้

แพทย์ ให้ใช้สีเขียว

ทันตแพทย์ ให้ใช้สีม่วง

เภสัชกร ให้ใช้สีเขียวมะกอก

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2528

2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2542 ได้กำหนด

2.1 ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในหน่วยบริการ แต่งกายดังนี้

การแต่งกายสำหรับหญิง ให้แต่งกายด้วยชุดสีขาว ตัดด้วยผ้าเนื้อหนา มี 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ชุดปฏิบัติงานแบบชุดติดกัน

- (1) เสื้อแขนสั้น ปกปักนกหรือปกฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ดที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา ปลายแขนผ่า พับตลบเฉียงขึ้นด้านบนบนและตัวเสื้อด้านหลังจะมีรอยต่อเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือไม่ก็ได้
- (2) กระโปรงหนักรุ่นยาวคลุมเข่า ติดกระดุมที่สายคาดเอว 1 เม็ด ให้ตรงกับปากกระเป๋าด้านซ้ายของกระโปรง มีกระเป๋าสองข้าง

แบบที่ 2 ชุดปฏิบัติงานแบบชุดคนละท่อน

- (1) เสื้อแขนสั้น ปกปักนก ปกฮาวาย หรือปกเทเลอร์ ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ไม่ต้องตีเกล็ด ปลายแขนพับตลบขึ้นด้านบน ติดกระเป๋าด้านหน้าตรงชายเสื้อสองข้าง และกระเป๋าค้นตรงอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก
- (2) กระโปรงทรงสุภาพ ด้านหลังผ่าซ้อนทับกัน หรือกระโปรงเข้ารูป สีหรือหนักรุ่น ยาวคลุมเข่า
- (3) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า

แบบที่ 3 ชุดพิธีการ

- (1) เสื้อแขนยาว ปกปักนก ปลายแขนพับตลบเฉียง ติดกระดุมคู่ที่ปลายแขน ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ดที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา
- (2) กระโปรง ใช้ตามแบบที่ 1

แบบที่ 4 ชุดปฏิบัติงานแบบมีผ้าคลุมศีรษะ

- (1) เสื้อแขนยาว ปกปักนกหรือปกฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ด ที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา ปลายแขนพับตลบเฉียงขึ้นด้านบนบน และตัวเสื้อด้านหลังจะมีรอยต่อเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือไม่ก็ได้
- (2) เสื้อแขนยาว ปกเทเลอร์ ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ปลายแขนพับตลบเฉียงขึ้นด้านบน ติดกระเป๋าด้านหน้าตรงชายเสื้อสองข้าง และกระเป๋าค้นตรงอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก
- (3) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า
- (4) คลุมศีรษะด้วยผ้าสีขาว ผ้าคลุมด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเย็บเรียบ และสามารถยึดติดกับหมวกโดยให้สวมหมวกทับ

การแต่งกายสำหรับชาย ให้แต่งด้วยชุดสีขาวเฉพาะชุดปฏิบัติงาน ดังนี้

- (1) เสื้อแขนสั้น ปกฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4 - 5 เม็ด มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ ตัวเสื้อด้านหลังเย็บซ้อนตะเข็บกลางหลัง ปล่อยชายแยกประมาณ 6 นิ้ว
- (2) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า

2.2 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในชุมชนหรือสถาน
อนามัยแต่งกายด้วยชุดสีฟ้า โดยใช้แบบแต่งกายตาม 2.1

2.3 เครื่องหมายหรือสิ่งประกอบอื่น เช่น หมวกสำหรับหญิง เข็มเครื่องหมาย
ป้ายชื่อ กระดุมเสื้อ รองเท้า ถุงเท้า นาฬิกาข้อมือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
ด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2539

3 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของพนักงานผู้ช่วยกายภาพบำบัด
พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้พนักงานผู้ช่วยกายภาพบำบัดที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการแต่งกาย ดังนี้

(1) เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาวสีขาว ปกขาวย้วย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 5 เม็ด
มีกระเปาะ 3 ใบ อยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ (กระเปาะล่างให้ทำสามกลาง
กระเปาะ) ตัวเสื้อด้านหลัง ตีเกล็ดที่เอว ด้านละ 2 เกล็ด และเย็บสายคาดทับ แถบสายเข็มขัดรอบเอว
ด้านหลังขนาดกว้าง 2 นิ้ว

(2) ชาย ใช้กางเกงขาวยาวสีดำ สีกรมท่า หรือสีสุภาพ

หญิง ใช้กางเกงขาวยาว หรือกระโปรงคลุมเข่าสีดำ สีกรมท่า หรือสีสุภาพ

(3) ถุงเท้าและรองเท้านุ่มสั้นให้ใช้แบบและสีสุภาพ

ป้ายชื่อ ให้ใช้พื้นสีดำ ตัวอักษรสีขาว ติดตามขนาดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนกำหนด หรือปักชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งที่อกเสื้อด้านซ้ายด้วยด้ายหรือไหมสีเลือดหมู
ตัวอักษรมีขนาดสูง 1 เซนติเมตร

ทั้งนี้ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของพนักงานผู้ช่วย-
กายภาพบำบัด ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2528

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (1) (2) และ (3)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คูจินดา)

รองปลัดกระทรวง

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองนิติการ

โทร 5901435

โทรสาร 5901434

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกร

พ.ศ. 2542

ด้วยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกร ที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการนั้น ได้มีการประกาศใช้มานานแล้ว ตั้งแต่ปี 2529 จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 และข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข พ.ศ. 2528 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530 ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้แพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกร ที่ปฏิบัติงานแต่งกายดังนี้

แบบที่ 1 ชุดปฏิบัติงานในหน่วยบริการ

1.1 เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาว สีสุภาพและสวมทับด้วยเสื้อคลุม (เสื้อกาวน์) สีขาว คอฮาวาย มีกระเป๋ 3 ใบอยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวา ด้านละ 1 ใบ กระดุม 3-4 เม็ด ตัวเสื้อคลุม ยาวถึงระดับเข่าหรือระดับสะโพก ปีกคอตัว เสื้อสกรู และตำแหน่งเหนือกระเป๋บนด้านซ้าย ตัวเสื้อด้านหลังเย็บสายคาดแบบสายเข็มขัดหรือแบบคล้องตลอดความยาวของเอว มีกระดุมติด 2 เม็ดที่สายคาด จากขอบล่างของตัวเสื้อมีรอยผ่าแยกตะเข็บกลางเป็นแบบตลบทับกัน รอยผ่าสูงขึ้นไปประมาณ 9-12 นิ้ว หรือ

1.2 เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาว สีขาว คอฮาวาย มีกระเป๋ 3 ใบ อยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ กระดุม 4-5 เม็ด ตัวเสื้อยาวถึงระดับสะโพก ตัวเสื้อด้านหลังมีสายคาดเย็บทับจีบข้างละ 2 จีบ ติดป้ายหรือปักชื่อตัว เสื้อสกรูและตำแหน่งเหนือกระเป๋บนด้านซ้าย

1.3 กางเกง กระโปรง กุ้งเท้าและรองเท้านุ่มสัน ให้ใช้แบบและสีสุภาพ

แบบที่ 2 ชุดปฏิบัติงานเฉพาะทางในหน่วยบริการ

กรณีที่ปฏิบัติการเฉพาะทาง ณ บริเวณปราศจากเชื้อ เช่น ห้องผ่าตัด ห้องอภิบาลผู้ป่วยหนัก (I.C.U.) ฯลฯ จะแต่งกายตามที่หัวหน้าหน่วยบริการ กำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารของหน่วยบริการนั้นก็ได้

แบบที่ 3 ชุดปฏิบัติงานนอกหน่วยบริการ

3.1 เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาวสีขาว หรือสีเทา คอฮาวาย มีกระเป๋่า 3 ใบ อยู่ด้านบนซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านล่างละ 1 ใบ กระดุม 4-5 เม็ด ตัวเสื้อยาวถึงระดับสะโพก ตัวเสื้อด้านหลังมีสายคาดเย็บทับจีบข้างละ 2 จีบ ติดป้ายหรือปักชื่อตัว ชื่อสกุลและตำแหน่งเหนือกระเป๋่า บนด้านซ้าย

3.2 กางเกง กระโปรง กุ้งเท้าและรองเท้านุ่มสัน ให้ใช้แบบและสีสุภาพ

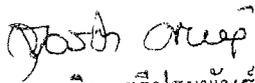
ข้อ 2 ป้ายชื่อ ให้ใช้พื้นสีดำ ตัวอักษรสีขาว ติดตามขนาดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนกำหนดในการปักชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งตัวอักษรต้องมีขนาดสูง 1 เซนติเมตร โดยใช้ด้ายหรือไหมสีต่าง ๆ ตามลักษณะของตำแหน่งดังนี้

แพทย์	ให้ใช้สีเขียว
ทันตแพทย์	ให้ใช้สีม่วง
เภสัชกร	ให้ใช้สีเขียวมะกอก

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2528

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

(นายสุจริต ศรีประพันธ์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การแต่งกายเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์

พ.ศ. 2542

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศ เรื่อง การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ที่ใช้บังคับในปัจจุบันนั้น บัดนี้ เห็นสมควรปรับปรุง แก้ไขการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อให้เหมาะสมและสามารถเลือกปฏิบัติได้

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 และข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข พ.ศ. 2528 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530 ปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในหน่วยบริการแต่งกายดังนี้

1.1 การแต่งกายสำหรับหญิง ให้แต่งกายด้วยชุดสีขาว ตัดด้วยผ้าเนื้อหนา

มี 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ชุดปฏิบัติงานแบบชุดติดกัน

(1) เสื้อแขนสั้น ปกปักนกหรือปากฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ดที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา ปลายแขนผ่า พับตลบเฉียงขึ้นด้านบนและตัวเสื้อด้านหลังจะมีรอยต่อเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือไม้ก็ได้

(2) กระโปรงท่อนยาวคลุมเข่า ติดกระดุมที่สายคาดเอว 1 เม็ด ให้ตรงกับปากกระเป๋าด้านซ้ายของกระโปรง มีกระเป๋าสองข้าง

แบบที่ 2 ชุดปฏิบัติงานแบบชุดคนละท่อน

(1) เสื้อแขนสั้น ปกปักนก ปกฮาวาย หรือปกเทเลอร์ ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ไม่ต้องตีเกล็ด ปลายแขนพับตลบขึ้นด้านบน ติดกระเป๋าด้านหน้าตรงชายเสื้อสองข้าง และกระเป๋าคาดตรงอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก

(2) กระโปรงทรงสุภาพ ด้านหลังผ่าซ้อนทับกัน หรือกระโปรง

เข้ารูปสี่หรือหกชั้น ยาวคลุมเข่า

(3) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า

แบบที่ 3 ชุดพิธีการ

(1) เสื้อแขนยาว ปกปกนก ปลายแขนพับตลบเฉียง ติดกระดุมคู่
ที่ปลายแขน ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ด ที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา

(2) กระโปรง ใช้ตามแบบที่ 1

แบบที่ 4 ชุดปฏิบัติงานหญิง แบบมีผ้าคลุมศีรษะ

(1) เสื้อแขนยาว ปกปกนกหรือปกฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้า
ติดกระดุม 4-5 เม็ด ตีเกล็ดเล็ก ๆ 5 เกล็ด ที่หน้าอกเสื้อทั้งด้านซ้ายและขวา ปลายแขนพับตลบเฉียงขึ้น
ด้านบนและตัวเสื้อด้านหลังจะมีรอยต่อเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือไม้ก็ได้

(2) เสื้อแขนยาว ปกเหลี่ยม ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด
ไม่ต้องตีเกล็ด ปลายแขนพับตลบขึ้นด้านบน ติดกระเป๋าด้านหน้าตรงชายเสื้อสองข้าง และกระเป๋าคอเจาะ
ตรงอกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก

(3) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า

(4) คลุมศีรษะด้วยผ้าสีขาว ผ้าคลุมด้านหน้ายาวถึงระดับ

หน้าอก ขอบผ้าคลุมเย็บเรียบ และสามารถยึดติดกับหมวกโดยให้สวมหมวกทับ

1.2 กรณีชุดปฏิบัติงานสำหรับหญิงตั้งครรภ์ จะใช้ตามแบบที่ 1

แบบที่ 2 หรือแบบที่ 4 ก็ได้ ถ้าเป็นแบบที่ 1 ไม่ต้องมีสายคาดเอว

1.3 การแต่งกายสำหรับชาย ให้แต่งด้วยชุดสีขาวเฉพาะชุดปฏิบัติงาน ดังนี้

(1) เสื้อแขนสั้น ปกฮาวาย ตัวเสื้อผ่าหน้าติดกระดุม 4-5 เม็ด มีกระเป๋าคอ
ที่อกเสื้อด้านซ้าย 1 ใบ ด้านล่างซ้ายและขวาด้านละ 1 ใบ ตัวเสื้อด้านหลังเย็บซ้อนตะเข็บกลางหลัง
ปล่อยชายแยกประมาณ 6 นิ้ว

(2) กางเกงขายาวทรงสุภาพ ปลายขาตรงยาวคลุมข้อเท้า

ข้อ 2. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลและการนวดกรรมในชุมชนหรือสถานือนามัย
แต่งกายด้วยชุดสีฟ้า โดยใช้แบบแต่งกายตามข้อ 1

การแต่งกายของเจ้าหน้าที่ตามข้อ 1 และข้อ 2 ให้มีรายละเอียดตามแบบแนบท้าย
ประกาศนี้”

ข้อ 3 แบบการแต่งกายให้มีเครื่องหมายหรือสิ่งประกอบอื่น ดังนี้

3.1 หมวกสำหรับหญิง ให้ใช้หมวกสีขาวพร้อมติดแถบกำมะหยี่สีดำ จำนวน
1 แถบ ดังนี้

(ก) พยาบาลวิชาชีพ ขนาด 1.5 เซนติเมตร ติดชิดขอบหมวก

(ข) พยาบาลเทคนิค ขนาด 1 เซนติเมตร ติดชิดขอบหมวก

(ค) เจ้าหน้าที่พยาบาล ขนาด 1 เซนติเมตร ติดเฉียงจากปลายขอบหมวก

ด้านขวา 10 เซนติเมตร

(ง) เจ้าหน้าที่อื่นที่มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานที่สำนักงาน ก.พ.
กำหนดในลักษณะเดียวกัน ให้ติดแถบกำมะหยี่สีดำตาม (ก) หรือ (ข) หรือ (ค) แล้วแต่กรณี

กรณีที่แต่งกายด้วยชุดสีฟ้าไม่ต้องสวมหมวก

3.2 เข็มเครื่องหมาย ให้ใช้ตามแบบของสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวง-
สาธารณสุขหรือสถาบันการศึกษาที่ไปสมทบหรือร่วมผลิต โดยติดที่ปกเสื้อหรือบนผ้าคลุมที่ระชะด้านซ้าย

3.3 ป้ายชื่อ ให้ใช้พื้นสีดำตัวอักษรสีขาว ติดตามขนาดที่กฎหมายว่าด้วย
เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนกำหนด หรือปักชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งที่อกเสื้อหรือบนผ้าคลุมด้านซ้าย
ด้วยด้ายหรือไหมสีเขียว โดยตัวอักษรมีขนาดสูง 1 เซนติเมตร

กรณีแต่งกายด้วยชุดสีฟ้า ให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีน้ำเงิน

3.4 กระดุมเสื้อ ให้ใช้ตามแบบของกระทรวงสาธารณสุข

3.5 รองเท้า ให้ใช้สีน้ำตาลสูงไม่เกิน 1 นิ้ว ชนิดหุ้มส้นและปิดปลายเท้า สำหรับ
หญิงให้ใช้สีขาวเมื่อปฏิบัติงานในโรงพยาบาลและสีดำเมื่อปฏิบัติงานในชุมชนหรือสถานือนามัย สำหรับ
ชายให้ใช้สีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม ไม่มีลวดลาย เมื่อปฏิบัติงานและสีดำเมื่อแต่งกายชุดพิธีการ

3.6 กางเกง สำหรับหญิงให้ใช้สีขาว แบบเรียบชนิดสั้นเมื่อแต่งกายชุดปฏิบัติงาน
และให้ใช้ถุงน่องยาวสีขาวเมื่อแต่งกายชุดพิธีการ สำหรับชายให้ใช้ถุงเท้าสีดำ

3.7 นาฬิกาข้อมือ ให้ใช้แบบสุภาพและมีเข็มวินาทีด้วย

3.8 เครื่องประดับ สำหรับหญิง อาจจะใช้ได้ดังต่อไปนี้

- (1) ต่างหู ชนิดเล็กติดหู
- (2) สร้อยคอให้ใช้ชนิดเส้นยาวและใส่ไว้ภายในเสื้อ
- (3) โบว์หรือถุงเก็บผมใช้สีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม ขนาดลักษณะเรียบร้อย
- (4) กิ๊บติดผมชนิดเล็ก สอดด้านในของหมวก

ข้อ 4 การแต่งกายสำหรับหญิงซึ่งมีผมยาว ให้รวบและเกล้าผมแบบสุภาพให้เรียบร้อย สำหรับชาย ให้ตัดผมสั้นหรือตัดแบบทรงทรง

ข้อ 5 การแต่งกายตามข้อ 1 และข้อ 2 ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

5.1 แต่งกายชุดสีขาวในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาล หรือกิจกรรมใน หน่วยปฐมพยาบาลหรือรถพยาบาลหรือออกรับผู้ป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ

5.2 แต่งกายชุดปฏิบัติงานในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่หรือกิจกรรมงานสาธารณสุข ที่จำเป็นเท่านั้น

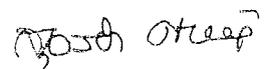
5.3 การแต่งกายชุดปฏิบัติงานในห้องคลอดและห้องผ่าตัด หากมีความจำเป็น ต้องแต่งกายนอกเหนือจากที่กำหนดตามประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหารโรงพยาบาลโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลของสถานที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ให้ใช้สีชมพูสำหรับ ห้องคลอด และสีเขียวสำหรับห้องผ่าตัด

ข้อ 6 ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสาธารณสุขซึ่งมีเครื่องแต่งกายตามประกาศกระทรวง- สาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายของพยาบาลและเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์สาธารณสุขยังคงใช้เครื่องแต่งกาย เดิมต่อไปได้จนกว่าจะมีเครื่องแต่งกายใหม่

ข้อ 7 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การแต่งกายเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2539

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

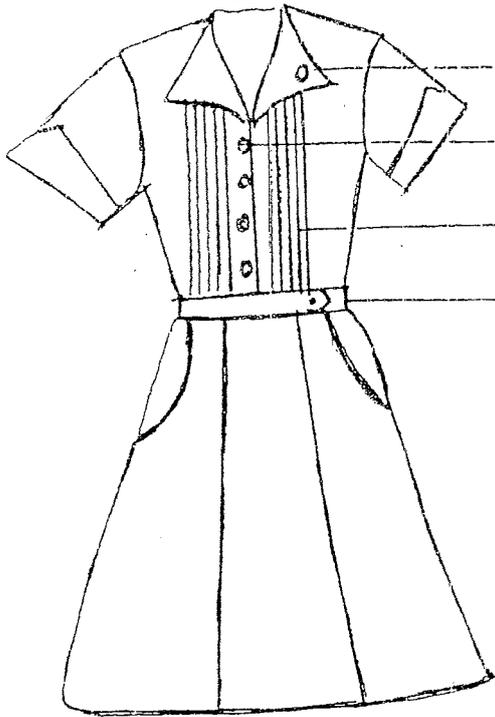
ประกาศ ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

(นายสุจริต ศรีประพันธ์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เครื่องแบบการแต่งกายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและคุ้มครอง

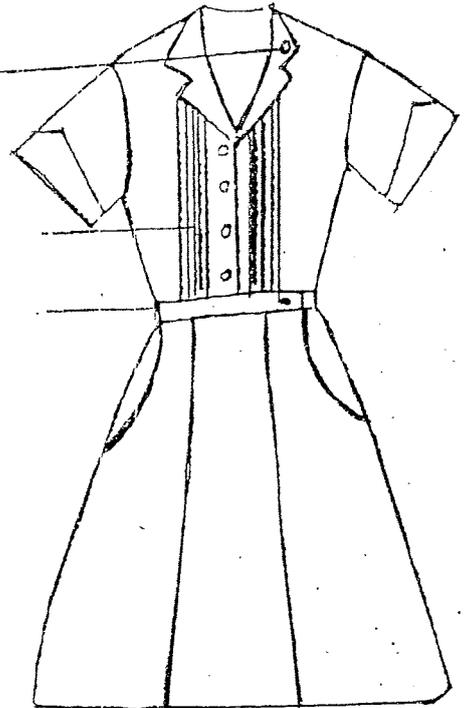
แบบที่ 1 ชุดปฏิบัติงานติดกันหญิง

ปกมีกนก

- เข็มเครื่องหมาย
- กระดุมไขของกระพรวง
สาขาโรมสุท
- ตะเกียบข้างละ 5 เกือบ
- สายคาดเอวกว้าง $1\frac{1}{2}$ "
ตัดกระดุม 1 เม็ด
เย็บทับทบ 2 ชั้น

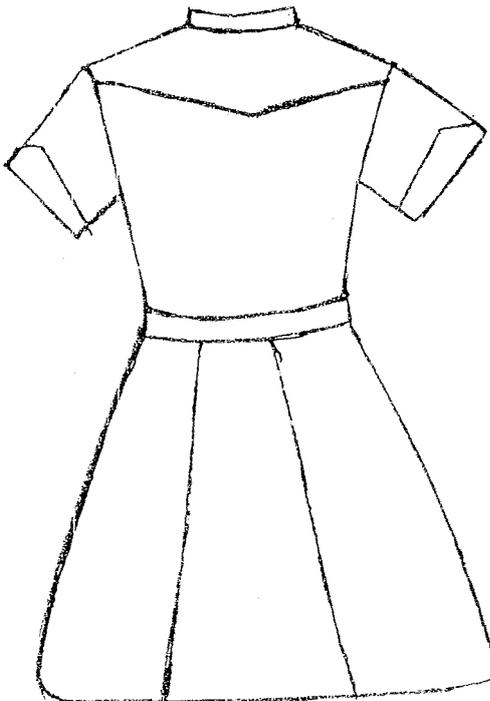
ปกสาวาย

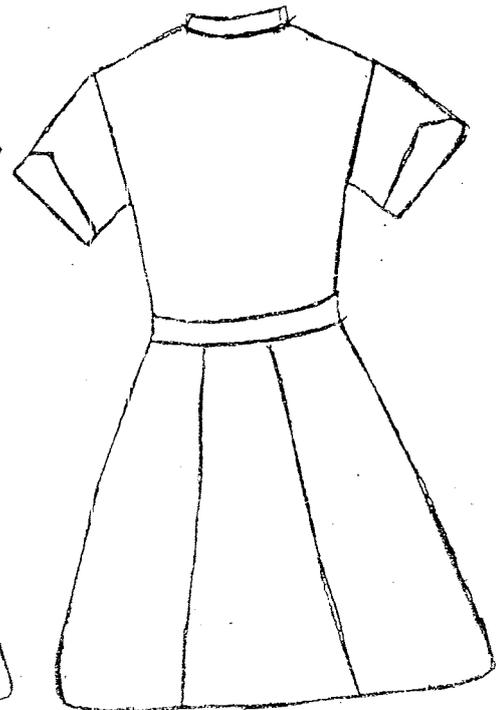
ปกมีสาวาย

คานหลัง

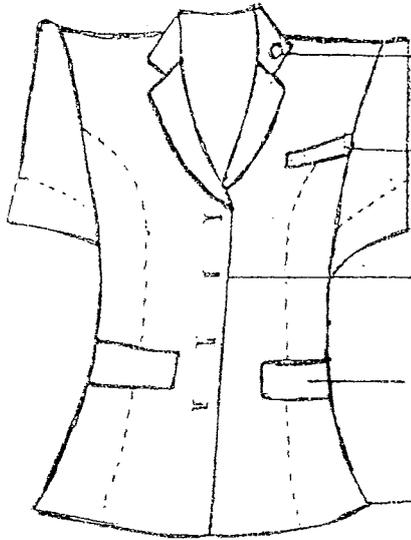

คานหลัง

แบบที่ 2 ชุดปฏิบัติงานคนละท่อนหญิง

ปกเตเตอร์

เข็มเครื่องหมาย

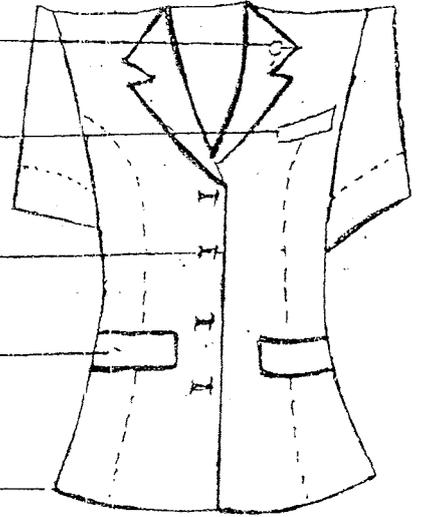
กระเป๋าจาะ

ติดกระดุมตามแบบของกระทรวง
สาขาจริงสุข

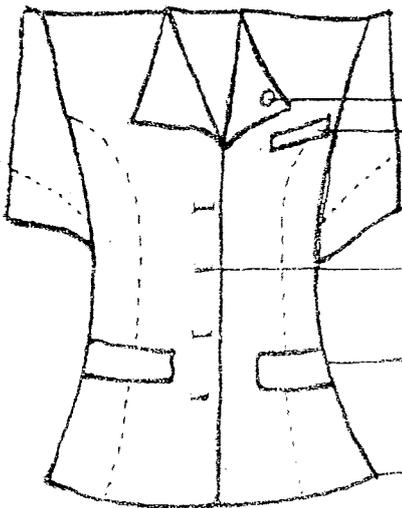
กระเป๋

เสื่อยาวคลุมสะโพก

ปกชายาว

ปกปกนม

เข็มเครื่องหมาย

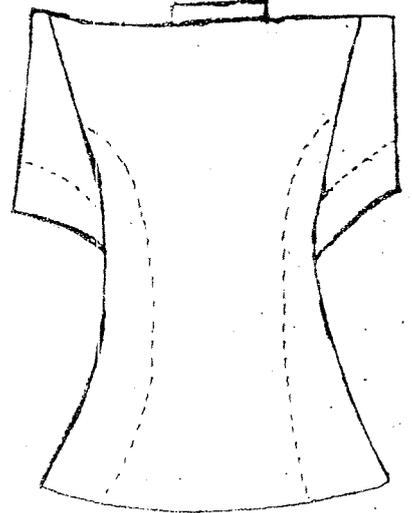
กระเป๋าจาะ

ติดกระดุมตามแบบของกระทรวงสาขาจริงสุข

กระเป๋าจาะ

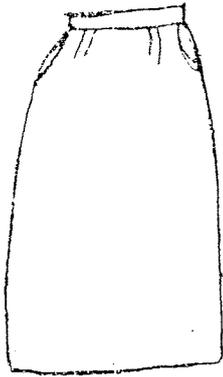
เสื่อยาวคลุมสะโพก

กางเกง

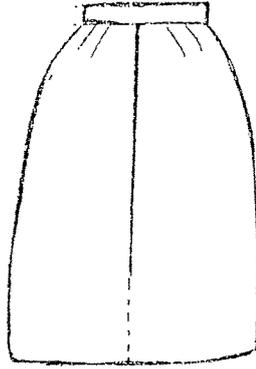

กระโปรงคานหน้าและคานหลังและกางเกง

กระโปรง 2 หรือ 4 ชั้น

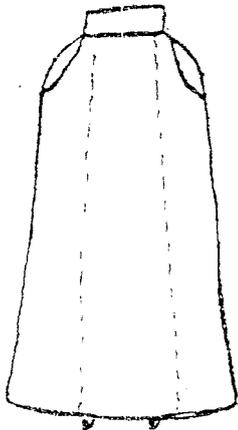

คานหน้า

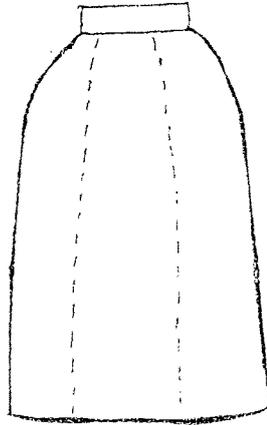

คานหลัง

กระโปรง 6 ชั้น

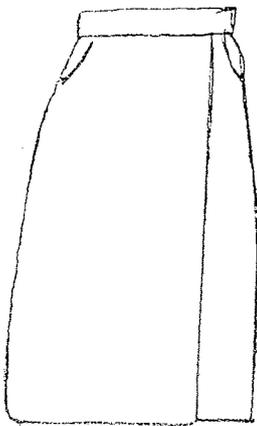

คานหน้า

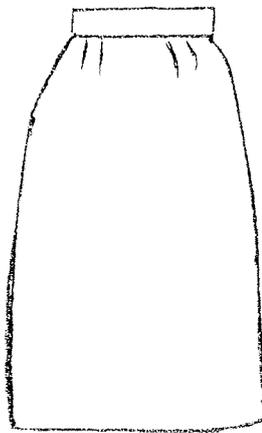

คานหลัง

กระโปรงผ่า

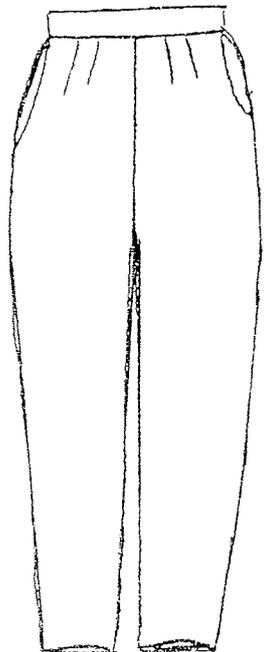

คานหน้า

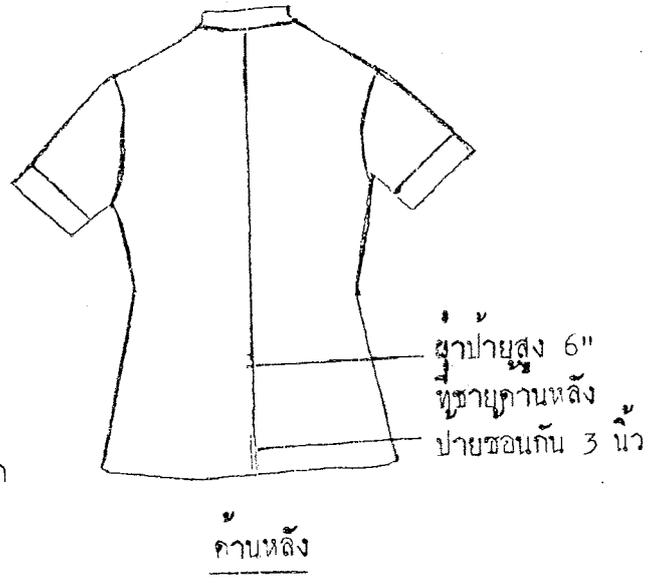
คานหลัง

กางเกง

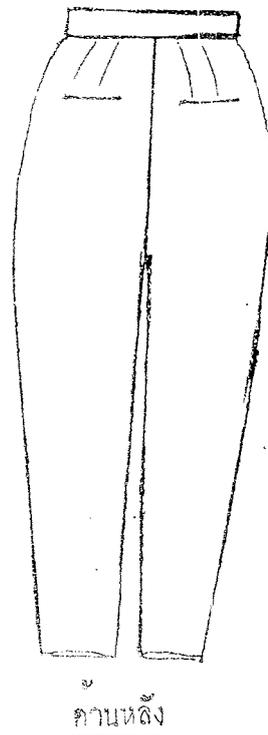
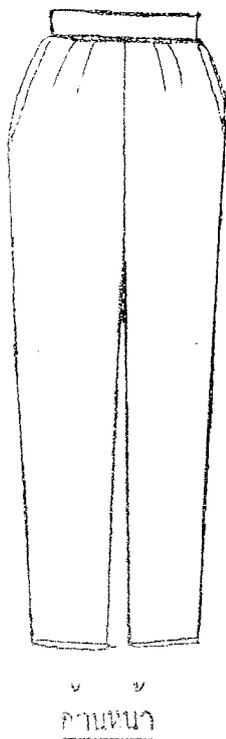

ภาพแสดงคานหน้าและคานหลังเสื้อและกางเกงชาย

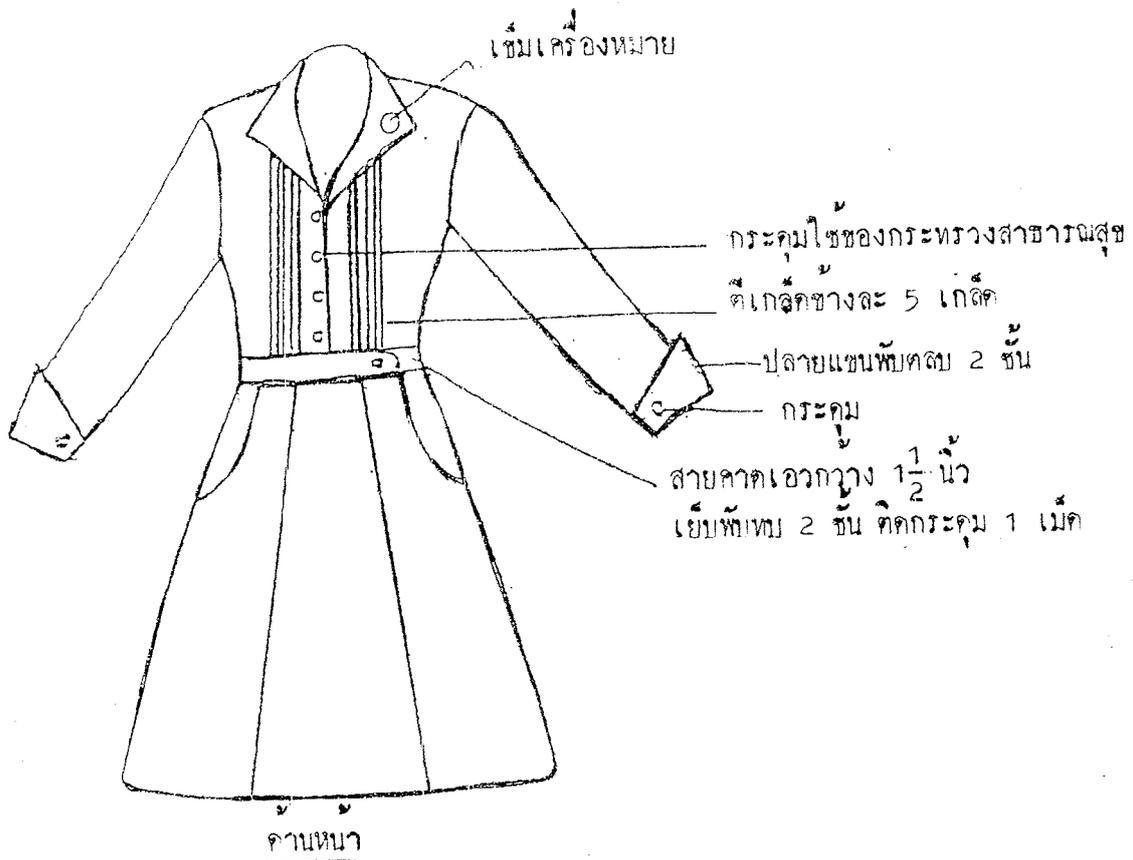
เสื้อ

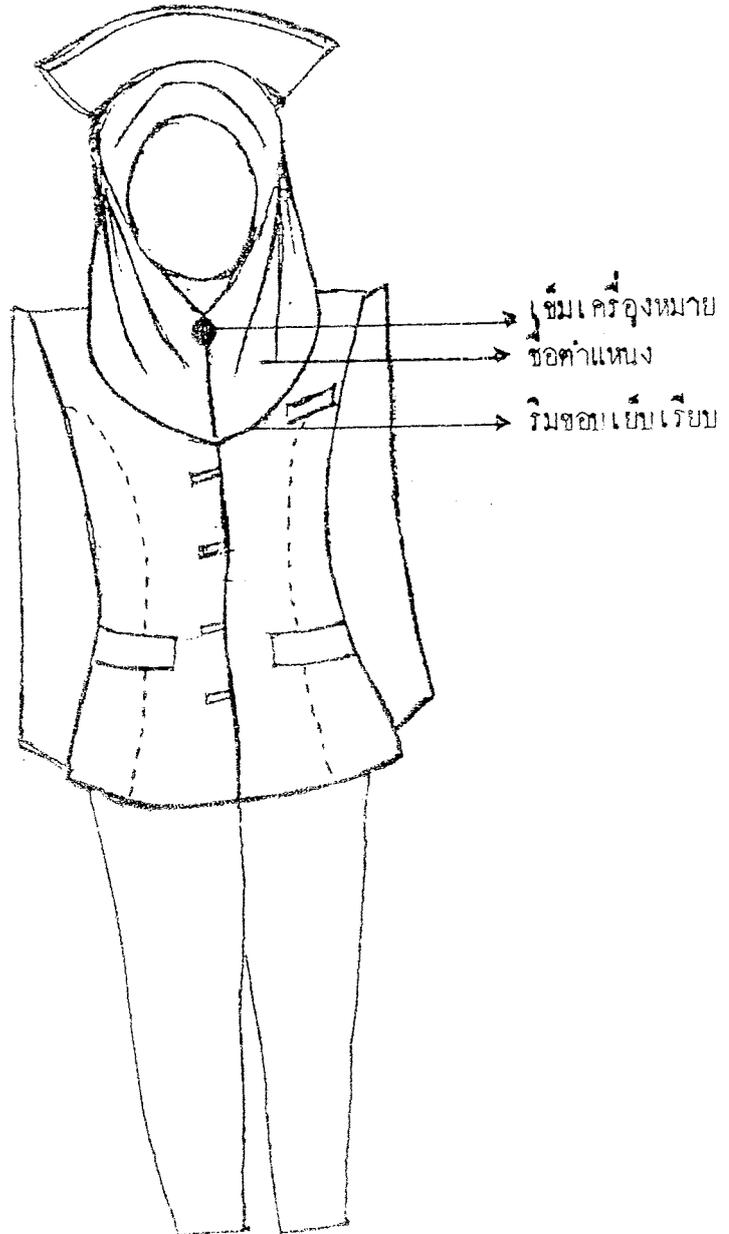
กางเกง

แบบที่ 3 ชุดพิธีการหญิง

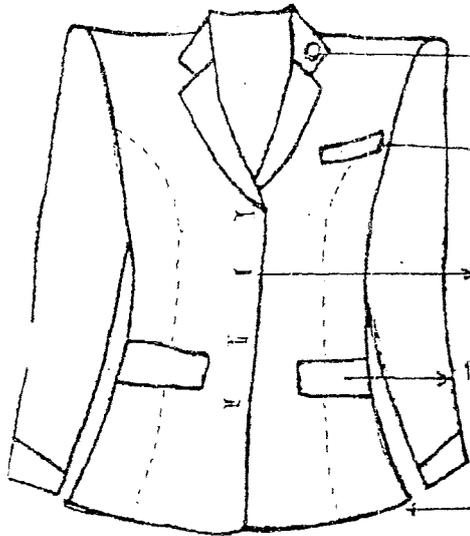

แบบที่ 4 ชุดปฏิบัติงานหญิงที่หน้าคตมศรีระ

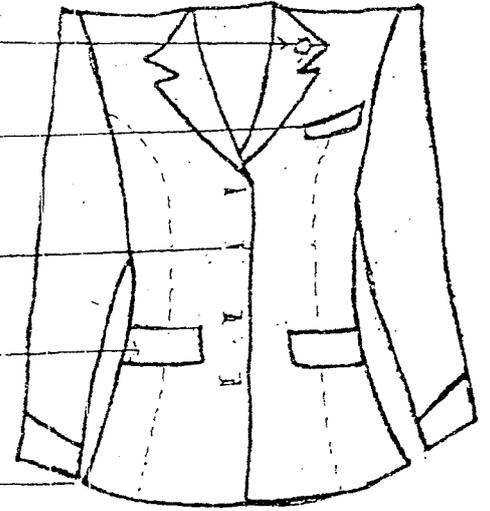
ชุดปฏิบัติงานหญิงแบบมีปกคลุมศีรษะ

ปกเตเลอร์

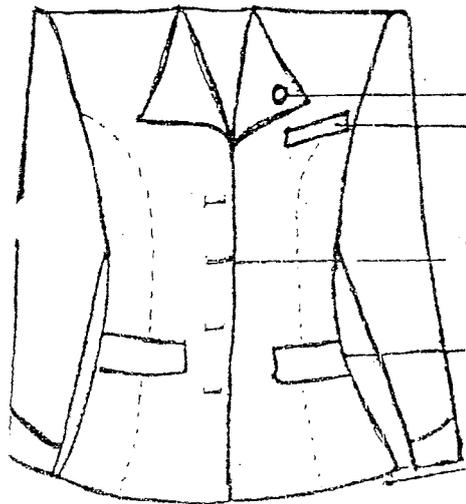

- เข็มเครื่องหมาย
- กระเป๋াজะ
- ติดกระดุมตามแบบของกระทรวง
สาธารณสุข
- กระเป๋
- เสืยยาวคลุมสะโพก

ปกฮาวาย

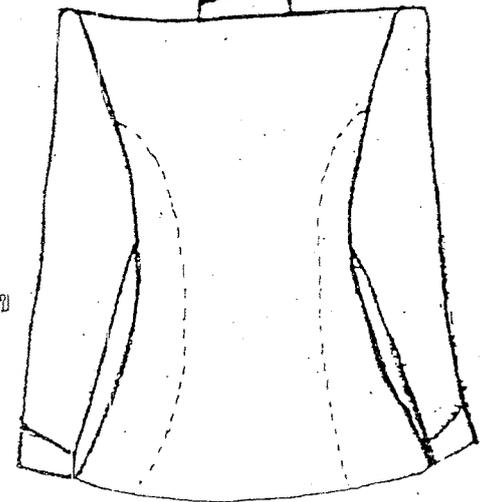

ปกปีกนก

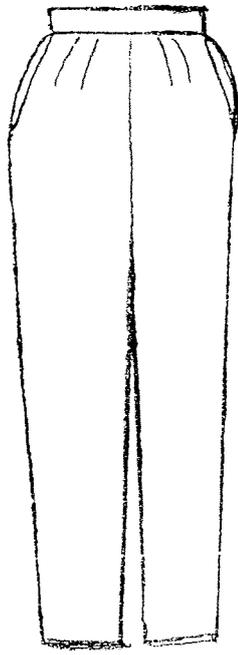
- เข็มเครื่องหมาย
- กระเป๋াজะ
- ติดกระดุมตามแบบของกระทรวง
สาธารณสุข
- กระเป๋
- เสืยยาวคลุมสะโพก

กานหลัง

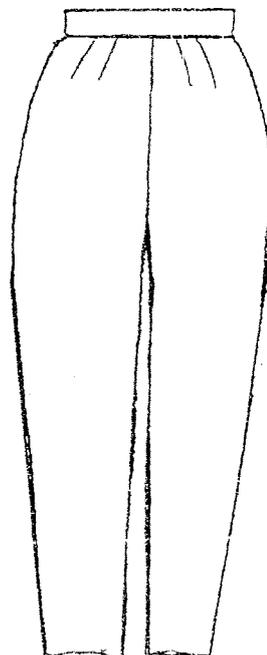

กางเกงกางเกงหน้าและกางเกงหลัง

กางเกง

กางเกงหน้า

กางเกงหลัง

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ฉบับที่ ๕๔ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นายกรัฐมนตรีออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ ๒.๑ ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) หมวก

ข้าราชการชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีทึบ กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีปุ่มโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คู่ มีผ้าพันหมวกสีทึบ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทอง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๓ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกาก็ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาก็ หน้าหมวก ติดตราครุฑพ่าห์ปีกคี่นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสีกาก็

แบบที่ ๓ หมวกหมิ่นสีกาก็ ด้านหน้ามีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเล็ก ๒ ดุม ติดซ้อนกัน มีตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกสูง ๔.๕ เซนติเมตร ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้าหมวกประมาณ ๔ เซนติเมตร

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีประเภทสีกาก็ หรือสีกลมกลืนกับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมดเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะ ด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเชียบเรียบ ในกรณีที่มีการสวมหมวก ให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของ ๒.๑ ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนัก นายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนัก นายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) อินทรรณู ให้ใช้อินทรรณูอ่อนมีลายดังนี้

(ก) ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และ ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัด เส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร และบนกึ่งกลางแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ให้ติดตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภท วิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

(ข) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ดัดทางด้านอินทรี ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ดัดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร และบนกึ่งกลางแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ให้ดัดตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ดัดทางด้านอินทรี ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ดัดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

แถบบนอินทรีธนูให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบให้ติดตามขวางที่ด้นอินทรีธนู แถบแรกห่างจากด้นอินทรีธนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

การใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรีธนู ให้ใช้กับเสื้อแบบที่ ๑ สำหรับข้าราชการชาย และแบบที่ ๑ แบบที่ ๒ และแบบที่ ๓ สำหรับข้าราชการหญิง

(๔) กางเกง กระโปรง

ข้าราชการชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีประเภทสีทากี ไม่พับปลายขา

ข้าราชการหญิง ให้ใช้กางเกงหรือกระโปรงสีประเภทสีทากีได้ ๕ แบบ

แบบที่ ๑ กางเกง อนุโลมตามแบบของข้าราชการชาย

แบบที่ ๒ กางเกงขาขาว ขาดตรง ไม่มีลวดลาย ขอบกางเกงกว้างประมาณ ๑ นิ้ว มีหรือไม่มีกระเป๋าก็ได้ มีซิปลัดหน้าหรือด้านข้าง ไม่พับปลายขา

แบบที่ ๓ กระโปรงยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๔ กระโปรงมีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ขาวครึ่งเข่า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๕ กระโปรงกางเกง แบบกางเกงขาวครึ่งเข่า มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีซิปลัดหน้าและด้านหลัง

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้กระโปรง หรือกระโปรงกางเกง ตามแบบที่ ๓ แบบที่ ๔ หรือแบบที่ ๕ จะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ ๒.๒ ก. ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) หมวก

ข้าราชการชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียม หนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ้าพันหมวกสีขาว หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคิ้นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก้ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทอง มีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ้าพันหมวกสีขาว หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคิ้นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีดำ โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมดเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะสอดไว้ในปกเสื้อคอพับทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ในกรณีที่มีการสวมหมวกให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของ ๒.๒ ก. ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) อินทรรณู ให้มีอินทรรณูแข็ง กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรรณูมีลายดังนี้

(ก) ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบปักคิ้นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรรณู และให้มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร ปิดที่ฐานด้านล่างของอินทรรณู

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนขาของอินทรี ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนขาของอินทรี ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรี

(ข) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ ปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี และให้มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร ปิดที่ฐานด้านล่างของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนขาของอินทรี ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนขาของอินทรี ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักคั่นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ มีดอก ๑ ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) กางเกง กระโปรง

ข้าราชการชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาวขาว ไม่พับปลายขา

ข้าราชการหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ดีเกิ้ลคด้านหน้า ๒ เกิ้ลค และด้านหลัง ๒ เกิ้ลค ขาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวขาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอป้าน

ข้าราชการหญิงมุสลิม กระโปรงทั้งสองแบบดังกล่าว จะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการประเภทอื่น ๆ เว้นแต่ อินทรีของเครื่องแบบพิธีการทุกประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ให้มีเส้นลวดสีทอง ๒ เส้น พันกระสันดัดที่ขอบริมแถบสีทองด้านนอก”

ข้อ ๖ ข้าราชการนอกประจำการผู้ใดมีสิทธิแต่งเครื่องแบบข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ กฎสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรีตามเดิมต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ปรับปรุงระบบตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ จากเดิมซึ่งจำแนกตำแหน่งตามระดับมาตรฐานกลาง ๑๑ ระดับ เป็นให้จำแนกตำแหน่งตามกลุ่มลักษณะงาน ๔ ประเภท จึงสมควรกำหนดอินทรรฐนและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรฐนของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ ประกอบกับสมควรกำหนดเครื่องแบบสำหรับข้าราชการพลเรือนหญิงมุสลิมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีนี้

เครื่องแบบข้าราชการหญิงมุสลิม

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๙๔ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นอกจากจะแก้ไขปรับปรุงอินทราและเครื่องหมายแสดงตำแหน่งบนอินทราให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่แล้ว ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมส่วนประกอบของเครื่องแบบ โดยเฉพาะเครื่องแบบข้าราชการหญิงมุสลิม ซึ่งกำหนดให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะ กางเกง กระโปรง หรือกระโปรงกางเกง ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ที่บัญญัติให้หญิงมุสลิมจะต้องแต่งกาย โดยปกปิดส่วนต่างๆ ของร่างกาย ยกเว้น ใบหน้า ฝ่ามือ และเท้า ดังนี้

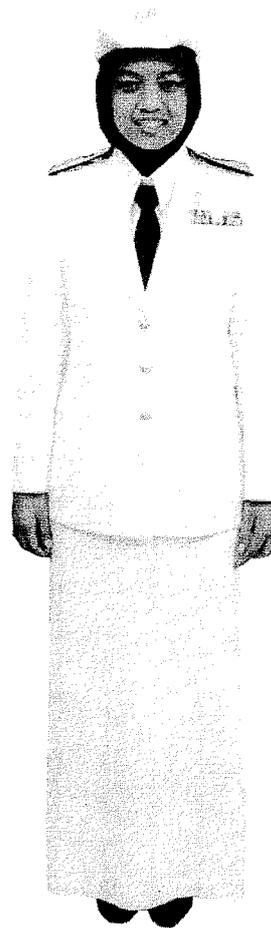
๑. ผ้าคลุมศีรษะ สำหรับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะประเภทสีทึบหรือสีกลมกลืนกับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมด ยกเว้น ใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเรียบเรียบ ในกรณีที่มีการสวมหมวก ให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ สำหรับเครื่องแบบพิธีการ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีดำ โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมด เว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะสอดไว้ในปกเสื้อคอพับทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ในกรณีที่มีการสวมหมวก ให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

๒. กางเกง กระโปรง หรือกระโปรงกางเกง จะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ

เครื่องแบบพิธีการ

+++++

ข้อมูล ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓